

VOINTA POPORULUI

Organul partidei socialdemocrate reorganizate din Ungaria. Foaie pentru poporul muncitor Român.

Abonamentul:

1 an: 4 coroane, $\frac{1}{2}$ an: 2 coroane, $\frac{1}{4}$ an: 1 coroană
Un număr: 8 fileră. Dacă 30 foi se vor abona pe o singură adresă abonamentul costă: Pe un $\frac{1}{4}$ de an 60 fileră, pe $\frac{1}{2}$ de an 1 cor. 20 fileră, pe 1 an 2 cor. 40 fileră.

Cienady Deneş Redactor responsabil.

Aici se se adreseze tot felul de scrisori bani.

Redacția și administrația:

Szabad Szó Budapesta, VII., István-ut 67.
Numerul telefonului 59-21.

Fraților! Multele prigoniri și asupririi din partea puterii, nea silit, cumoă iar în așa mărime să scoatem „Voința Poporului” cum a fost în trecut. Deacă voi fraților, stați puternici lângă noi, iar în aceia mărime are să lupte pentru dreptate și pentru poporul român, ca mai înainte „Voința Poporului.”

Atent!

Fraților și pretini a suferinței!

Lupta care am luato intru desrobirea poporului, din zi în zi pretinde: lupte îndoite. Poporul a fost la intunec, nisuinta noastră este, de odată cu cuvintul de pornire: »Nainte!» Comitetul partidei a luat hotărîrea, cumcă să de-e naștere unei foi politice asa numită: „Adeverul Poporului.” Dar aceasta numai așa se va putea, dacă vă puneți pe lucru și mai odată atîta abonenți, mai odată așa de mulți luptători adunați, în tabera dreptăței.

Pe lucru dar! Nu păstrați odihnă, până nu ne, mai întărim cu o lumină a luptei noastre, care are să sbiciuiască starea politică de azi. Avem dar lipsă de-o păjată care are să tae în politica deosebitilor! Aceasta dar numai așa o putem aduce deacă vă îndepliniți datorinta, ca apostoli lui Cristos-o, voi apostoli dreptăței și acum în zilele de iarnă tot nainte mergeți din sat în sat și veți face ca cit de mulți se aboneze „Voința Poporului” care este demergătoarea organului politic. Prin voi „luptători adeverați!”

Are să se întemeieze acel organ de care avem o lipsă arzătoare — mai ales acum când pe noi lucrători ne perzecută din toate părțile. Așteptem respunsul vostru, luptători adeverați. „Căci doriți încă o lumină a dreptăței?”
Tot organul să ne scrie părerea.

Oare așa trebuie să fie?*)

Scrie de Contele Tolstoi
Leo. (Tradusă din rusește de
»Sentinela.«)

(Urmare)

II.

Ce este aceasta? Doară a păcătuit acești lucrători, de o căpătat așa pedeapsă?

Sau doar aceasta este soarta orî cărui om și acei, cari în căruță orî pre biciclete a călătorit pre aici, ceva lucruri deosebite și folositoare a făcut, orî fac întotdeauna și acum iaă respletire deosebită?

Nici cât de puțin nu! Cu totulul contrar, acei cari săvirșesc acel lucru greu, sunt mai ales, deomenie, voință tare, sfoși și oameni stredutori; însă acei cari călătoriseră pe aici, cea mai mare parte, sunt demoralzați, făloși, neobraznici și oameni leneși.

Aceste stări, nu numai în jurul proprietăței să află, ce eu ved acum în jurul meu, dar în tot locul, nu numai în Rusia dela Petersburg pân la Batum, dar și în țara Franceză, din Pariz pân la Unverg în Italia dela Roma pân la Palermo, în Germania, Spania, America, Australia, ba încă și în India și China.

În toate locurile trăesc două-trei miî de acei oameni, cari, fără de-a lucra ceva, într'o zi bea și mănâncă atîta, din care preț sar susținea un an de zile mai multe sute de oameni; poartă haine care costează miî, locuesc în palate, unde multe miî de lucrători

*) Aceasta artă a marelui scrietor Rus conte Tolstoi Leo la anul 1887. a fost tradusă și în limba mājara prin librăria »Vas« din B.-Pesta.

a fost: sfântul Pavel, sfântul Anton, sfântul Ilarie și numărul 1 și 2 a sfinților Macariu Luptele, pre cari sub ceri aceștia le-a purtat și cu Dracul, a fost nenumerate și cu puterea dușmanilor stremoși, nu este de mirat, pre când cei din religie de soiul lui Don Quichote a veznt în toate moimițele și alte animale, ba și în toată femeia, care din neântâmplare a căzut naintea lor, nu numai mori de vânt diabolșu, dar și diabolî a vezut.

Tot reul, pre care la atârnat etatea și starea sufletească, le a crezut de jocul diabollesc. Sfântul Anton a durmit întră țârși spinoși pre pământul gol; prin care ușor a putul căpăta reumă, precum sear întâmpla și cu persone ne sfinte; dar el acea a crezut, căci durerile care le simte, lea căștigat prin luptele pumnului cu diabolul, pentru că doar de multe orî a trebuit să se lupte cu puternicele moimiță, de cari sunt în mare număr în părțile Eghiptului de ost și diabolî originali să poate avuse și stremoși. Mai pre sus frumoasele femei, cari isa aratat prin vis, le-a ținut de diabolî, pentru că acela mai tare la cercat, se'l ducă în ispită pre sfîntul Anton.

Sfîntului Anton multe minuni iaă inproprietat. Cronicari eparchiei vorbesc, cumcă sălbăticiunile pustietăței așa sa supus lui, tocmai ca învățatul fidel. De multe orî ia înconjurat vizunia, dar așteplat pân ce șia sfârșit rugăciunea și după acea a primit blagoslăvirea și au plecat să își contiune furtul. Pre când sfântul Pavel, în etate de 133 de ani în (Eghipt) a murit, doi lei miloși ia ajutat sfîntului Antonie la înmormantare. După ce au

ar căpăta locuință și pentru toanele lor, miî de milioane zile de lucru pretinde. Alți nu mănâncă și nu doarme destul, lucră mai mult decât le este puterea, puterea sufletească și trupească o îngroapă pentru folosul deosebitilor.

La aceia, nainte de ce sar naște, moașe și medici orânduiesc și pregătesc uspețe, întregi, țundre, perini cu margini de mătasa, leagăn legănat pe corzi, iar cei mulți, așa își ridică copii, cu iași și vai! — fără nici un ajutor, învălinduî în sdremțe, în leagăn îi așează pe pae și să bucură deacă le moare copilul.

La uni copilul, până mumăsa zace noauă zile în pat, îl îngrijește moașsa, îngrijitoarea, orî servitoarea de copii, — iar la alți nime, pentru că nu este nime acoale și mumăsa după naștere să scoală, încălzește, mulge vaca, spală copiilor, dăneși și bărbatului.

Acei copii întră petreciuri, jucării și întră profesori să ridică, aștea laltî cu pântecele goale să tărăie peste pragul ușei și se poate îi sfășie porci, orî deacă rēman în viață, când agunge la al cincelea an încep să se pună la munca silnică.

În sufletul unuia, din copilăria varsă știința și filozofia, iar în sufletele altora, cea mai scărboasă blestemări și cea mai înjosită credință deșeariă.

Aceia devin amorezați, viața le este romane întregi și să căsătoresc, când toată fericierea iubirei a trăito, aștea laltî cam pela ani a șeaspră zecelea orî douăzeci să căsătoresc, cam așa, deacă părinți află așa fată, care să le ajute în lucrurile lor.

sfârșit lucrul, sfântul iaă binecuvântat, ear acei cu simțemânt inbucurător și cu recunoștință lacrămeoasă, cuculindusă cu coada creștinește saă depărtat.

Sfântul Macar, cumcă să apese plăcerea diabilească, a sezut pre cuib de furnică cu șezutul gol, ca-și când ar vut ave placere în sigurantat animalelor selbatice. Naintea ușei sale, venit odată o hienă și încet a bătul la ușă. Precând sfântul deschisă ușa, credincioasa hienă a depus la picioarele lui un cățălaș orb, cumcă se'l vindece si ca resplată iaă adus o piele de mel. „Tu aceasta ai furato, nu am lipsă de ia!” — strigă hienei credincioasă sfântul, care întru atât a fost de fermecătoare, de lacrimi a stor din ochi ei. Mișcarea aceasta a moiat inima sfîntului și mai blând a grăit cătră sălbaticul reântors dela păcate: »Deacă nu furî mai mult. îți primesc cinstea și îți dau și leacuri.« Hiena și-a scuturat capul: cumcă »nu mai mult« ear sfântul ia predat leacul. Acesta sa retras în celula sa, ce ia laltă cu bucurie sa retras în pustie și mai mult nu a mai furat mnei, numai de-a bună seama — oi.

Minunile întâi făcute de sfântul Ilarie, nu sură așa cu necredere. O femeie tinăra, pre care bărbatul a lesat'o ne aducând pre lume copii a cerut sfat dela sfântul care era de douăzeci de ani. Acesta sa rugat dinpreună cu dânsa și la noauă luni după străduitoarea rugăciure, femeia sa îmbolnăvit cu un sfânt mic.

Dar pentru să aducem nainte mai multe făcături de r. Aici un sfânt preste apa Nilului călăreș pre spatele unui crocodil,

Sfinți făcători de minuni.*

(Urmare.)

Sfântul Pachonie, fundatorul monăstirei în monăstirea fondată de el a primit patrusprezeci sute de călugări, și afară de aceia a mai supravegheat, peste alți șapte sute de »pretini« din monăstire. În veacul al patrelea, barem pân la o sută de miî sa urcat în Eghipt, numărul călugarilor și călugărițelor fecioare; pentru că femeile slabe de ide-e, nu sa putut scăpa de așa nebuneală. Tineri șiaă părăsit marea lor, precum sfântul Alecsiu, care în sara nunteî lui a fugit în pustie. Ammo aelea scrisori le-a cetit miresei lui precare Pavel a adresato chorintenilor! Mireasa întră atâta sa însuflețit. de a fugit cu Ammon în pustie, ear aici sa tras în o căsuță părăsită, unde femeia așa fecioară a trăit cu berbatul său. tocmai ca puțul lângă fidel.

Față de acești nebuni întră atât sa ridicat stima, de împăratul Teodosiu, pre fiî săi Honoriu și Arcadiu ia dat în creșterea lor. Să înțelege nici din unul nu sa ales oameni isteți, pentru că Honoriu să timpit și cea mai mare plăcere si-a aflat-o în aceia, deacă a putut să hranească vitele tinere. Zēu nevinovată bucurie față de un împărat, bare sa îndăstulit cu acea, deacă aripoasele în bun ton cânta cucurigu!

Între sfinți din pustie cei mai renumiți

*) Aceasta foșoară este tradusă din arta: »Ghinda freoților« de Corvin, adiținea cincea, biblioteca librăriei »Vas« tipărită la anul 1901.

002.

Aceia ce este mai bun bea și mânâncă, câni lor îi hrănește cu carne și pâne, ear ăștelalți mânâncă pâne cu chisăliță, dar nici din aceasta atât cât doresc și nici nu albă, numai să hrănesc cu pâne trândavă, ca să nu poată mânca multă din ea.

Aceia dorm pre saltea și paturî albe; aceștia dorm pre pământul gol, acoperindusă cu sdremțe și hainele lor.

Aceia, să încăruță cu cai sătuli și bine hrăniți, ear aceștia chinindusă cu cai lor slabî și flămânzi lucră, lucrurile lor.

Aceia nu știe cu ce să petreacă leneosul lor timp, aceștia nu au nici atâta timp, cumcă să se premenească, (schimbe) să se spele, să se odihnească, să grăiască, orî să își viziteze neamurile.

Aceia știe toate și nu crede în nimica, aceștia nu știe nimica și cred toate hăbăcelele, ce ile vorbește unii.

Deacă aceia sunt bolnavi, tot soiul de apă vindecătoare beau, îi îngrigesc și trăesc în curățanie, capătă doctorii (leacuri) și călătoresc din loc în loc, cumcă să afle celea mai vindecătoare locuri, aceștia în cuina afumată să culcă pe vatră, bubele lor nu le spală nime, nu au alta hrănire, decât pâne uscată, nu au alt aer, numai, acela, pre care zece membri ai familiei, boi și oile laŭ stricat, în viața lor putrezesc și nainte de timp, să perd.

Așa dar, zeu acesteia așa trebuie să fie?

Deacă ecsistă o minte mai înaltă orî ubire, care guvernează lumea, deacă ecsistă Dumnezeu, atunci el nu a putut să voească aceia, cumcă așa împărțială este întră omenire, unde unî nu știe ce să facă cu bogăția, cu roadăle lucrului, pre care alți îl aduc și fără minte îl prăpădește ei. — precând ceialalți sunt lipsiți și să prăpădesc din viață de timpuriu, sau viața șio prăpădește în munca peste măsură.

Deacă este nu Dumnezeu, așa nu trebuie să fie și nu este ertat căci așa să rămână.

Dar deacă un este Dumnezeu atunci din cel mai mic punct de vedere omenesc, așa împărțială, unde cea mai mare parte a omenirei viața pentru aceia și-o dă, cumcă mica parte a omenirei așa pentru netrebuință să o folosiască, care apasă și dezmoalizează (neo-

acolo atul conduce un balaur pre sfoară de jucat; dincoace unul arde neaua, fer plutește și pre sălcii face să rodească poame; dincolo un sfânt, în loc de ploer folosește vultur viu, sau pre diabolul îl prinde la plug; cu un cuvânt, sfinți nu numai oameni, dar sângură natura încă aŭ aduso în tulburare. Și pre acestea hodogirî toate lea crezut, pentru că asupra acelora nime nu sa îndoiat, cumcă acești sfinți după cum potesc poate să stre mute vecinicele legi a naturei.

Deliriu pornit din-spre reserit, a resunar și prin Europa.

În toate părțile sa produs sfinți și mănăstiri. Sfântul Martin a fost întâiul, care în țeara Franceză a fondat mănăstiri. Sa născut în Panonia, la anul 316 și a fost soldat: dar odată precând jumătate din mantea a dato unui serac, el așa a crezut ca-și când ar vut auzi glasul lui Cristos, care așa iaŭ grăit: „Tu ce ai făcut cu altul, acel bine mie milaŭ făcut“. Această spre acea la invins, ca regimentul să și'l părăsească și să între întră creștinii. Vestea lui încurând sau răspândit și a fost fâlos asupra serului său. Precând aŭ apărut naintea împăratului Valentin, acesta nu a voit să se scoale de pre tronul său, cumcă să feliciteze pre sfântul Martin. Ținuta împăratului de totului l'ă infuriat, a început să se roage și — din tron sa ridicat flacări infocate, ear pre împărat laŭ silit căci lute să se ridice din tron, pentru că altcum preânaltul și cel mai scump fundoi sar vut arde.

(Va urma.)

menește) partea cea mare — întră cât mai primitiv din punctul de vedere omenesc, acest ord al vieței este fără minte, pentru că este spre stricăciunea omenirei generale.

(Va urma.)

Lupta pentru pâne!

In Budapesta, sau pornit o luptă puternică întră muncă (lucru) și capital; întră apăsați și așa ziși „apăsători“ — Lupta pentru pâne și viață!

Cinsprezece miî de lucrători, frați și pretini și suferinței, sau săturat de pâne amară și cioarbă acră. — Cinsprezece miî de bărbați tari și frumoși. sa pus în luptă cu capitalul și pâ'n atunci nu voesc să ia lucrul în mâna, pâ'nă nu le dă marele fabricant, orî marele capitalist o plată din care săși poată sustinea viața, pentru că copii lor, le plâng acasă de foarme; iar părinți: Tata și mama, prin afumatele fabricii și umede de pivniță, lăcrămează de mila lor, pentru că simte căci aŭ copii și nu sunt a lor; ci a suferinței. Acești tați și mame, a crezut, căci prin aceasta luptă are să pună capet această tablou (icoană) de suferință și noi aceasta luptă o numim grevă, precum îi mai zice și straic.

Patroni aŭ lipsă le lucrători. Și aceasta lipsă, are să aducă învingere inimilor negre de suferință și să mângăe mamele intristate, ear pre buzele micilor copii, are să aducă un zimbet, — un surâs, căci și ei a simțit odată, căci ce este: „de a nu fi flămând.“

Însă aceasta bucurie, nu mai pre cei suferinzi are să înbucure, dar are să veselească pre toți aceia, cari sunt crescuți în iubirea omenească. Lupta fraților noștri, curge pentru o plată mai bună a lucrului, mai puțin timp de lucru, ca tuturor lucrătorilor să lisă ajungă din lucru.

Voește, căștigarea aceluî ord, ca numai 8 ceasuri să lucre zilnic fiește care lucrător. Adeacă ziua se o împartă în trei părți. Opt ceasuri de lucru, opt ceasuri de odihnă și opt ceasuri să poată sta în mijlocul familiei lor, spre a o învăța la fapte bune, casă nu trăiască ca dobitoacele, de dinineapă, până sara târziu în jug.

Întră acești luptători sunt: lăcătuși croitorii, pantozarii, cismarii, vâpsitori, ferarii și alți., ajutor pân acum lea venit din toate părțile lumii: Barțelonia, (țara Spaniolă) Paris (țara Franceză) Berlin (țara nemțească) și din alte multe părți, încurajind lucrători să lupte mai departe, pân ce lise vor împlini cerințele de a putea trăi. Este speranță de învingere glorioasă.

De pre câmpul de luptă Războiul Ruso-Japonez.

La 10 Martie. Japonezii aŭ atăcat Port-Arturul, întăritura puternică a rușilor și lupta așa a fost de violentă, de mai mulți oameni a remas pe câmpul de luptă. A murit ruși, a murit japonezi — lăsânduși numai roșu lor sânge, amestecândușă cu puterenecele valuri a mării. Iar Mormântul lea fost, stomacul peștilor și din când în când, picura ploaua, par că era lacremile macei, acăror copii a căzut și în mare le-a fost mormântul!

Până la 14 Martie, nu a venit ceva știri mai înportante, decât, căci ici colo apa aruncat câte un mort, dea supra ape!

La 14 Martie, a venit știrea căci Port-Arturul, stă în ultelele prăpastii și nu peste mult, ruși sunt siliți să îl prede-e. Mai multe vapore de război sa năpustit și oameni sa prăpadit.

Eară oameni!

La 15 Martie, toate erau liniștite, numai valurile mării din când în când făciaŭ câte un zgomot, sămn căci valuri sau pornit ear pești erau veseli, căci iar cu carne de om să hrănesc.

La 16 Martie, Sa făcut inspecție, în cetatea Port-Artur și sau constatat, căci foarte mare pagubă a făcut japani, întăriturilor rusești, dela Port-Artur. Aŭ venit și aceia știre, căci ruși a prins 20 de șpioni japonezi

în satul Vangling — Havangling, aproape de Port-Artur. Acești șpioni sau scoborât pe uscat, la 10 Martie când a durat cea mai violentă luptă. Să poate și mai mulți a debarca. Din partea japonezilor să pregătește lovitură asupra insulei Sachalin.

La 17. Martie, a venit știrea, căci întră China și Japania a venit o înțelegere, contra Rusiei. Zău, la așa știre nu credem căci sa bucurat prea mult muscanul.

La 18. Martie. A sosit știrea, căci Japani a cuprins Port Arturul. Știrea a fost desmintăta, prin firul telegraf, dela Petersburg. Dar totuș trebuie să fie ceva în lucru, căci vorba celuia. „De nu bate vântul, nu să mișca frumza.“

La 19-20 Martie, să vede căci toate sa pus la odihnă, ceva știri însămnate nu a sosit, decât, să fac mari pregătiri pentru o luptă pre uscat. La rândul său avem să înformăm cetitorii noștri.

Epistoale.

Curge răchia (vinarsul) D-lu Bocu Sever primul ziarist al „Tribunei“ din Arad. Mai în zile trecute a voit să cunoască în prejurările întră poporul român. Cugetând: „Da, deacă ar putea să pescuiască.“ — Din Arad a plecat cu un butoi de răchie și sa oprit la marele birt din Nadoș (Com. Arad) unde e pus pe masă do uă litre din răchie și a început a povesti poporului: cumcă a sosit timpul cași români să trimată din sânul lor în casa țerei ablegat. D-lu Sever pre când era numai bine încăimăcit, a și poftit alegător a o țuică. Însă bravi și laudabilii noștri luptători ia respuns cu aceia: „Cumcă, domnul Sever a zis căci numai din sânul lor să aleagă ablegat. Așa dar, răchiul nu poate să primască, deoare ce, acel care dă răchiul, — nu este de sânul nostru, pentru că iubește răchia. Iar poporul nu răchie îi trebuie, ci lumină, care se'l scape de toate relele. A mai vorbit d lă Sever, despre martirul poporului Rusu Șirianul și zeu, nu ia fost rușine să mai folosiască câteva nume mari, lângă sticla cu răchie, — când ar fi chemați să lumineze poporul, să nu mai primască beuturi și mănăcări, pentru care să își de e votul lor. Vezind pororul vorbe vânzătoare depre buzele lui Sever, la părăsit și nu a mai remas, numai Loti Igaț și l.“

Când a plecat, Ițig, fratele Lotei, ia strins mâna și a zis: „La revedere d-le Sever! Să mai avem onoare.“

De sigur, folosul, ia tras Ițig iar domnului Sever ia remas peceta pe nas, căci a voit să ametească poporul cu rachie.

Poporul însă a remas tare în credința lor, cari merită cea mai mare laudă și mai ales fratele V. Todor care a luminat poporul și fluerând a scos pre acel domn din sat. Cu niște semne mai bune nu putem să nelăudăm decât: Căci sa deșteptat poporul. — Credem căci și în alte locuri are se-o pățiască tot așa, acei cari voesc cu răchiu și vinuri să ametească poporul.

Să mai avem norocire d-le Sever! Dar cu răchie, căci bătă te așteaptă.

Ajutor partidei.

Din Gurba. B. Moisă 40 fil., T. Ioan 40 fil., P. Miculae 40 fil., Ș. Pavel 40 fil., N. Ioan 20 fil., O. Ioan 20 fil., H. Moisă 20 fil., O. Moisă 20 fil., F. Pavel 20 fil., Ny. Flore 20 fil., Ș. Avel 20 fil., C. Ioan 20 fil., Ty. Petru 10 fil., C. Ioan 10 fil., I. Ioan 10 fil., C. Petru 10 fil., G. Pavel 10 fil., Ny. Pavel 10 fil., M. Petru 20 fil., V. Florea 20 fil., D. Ioan 20 fil., S. Ioan 20 fil., H. Moisă 20 fil., S. Petru 20 fil., S. Moisă 20 fil., Cismoș I. 20 fil., F. Petru 20 fil., Ș. Pavel 20 fil., B. Petru 20 fil., Din Gulița am primit dela frați Ciuberari F. și soția Sofia 30 fil., Ciuberari I. 20 fil., Vug G. 20 fil., V. Ioan 20 fil., T. Gligor 10 fil., Ciube Mitru 10 filerî.

Din Chișuisalaș 2 cor., dela pusta chiș 2 cor. 13 fil., Cociuna 2 cor. 10 fil., secreta-

riatului și 13 cor. pentru alegeri, Cunmadaraș 10 cor., Ștefan Dan 1 cor 30 fil., Tisavalc 1 cor. 10 fil., Brecica Arad 2 cor., C. Sav Arcuș 4.66 fil., G. Șandor 4 cor., Drauț 2 cor., Nagyiratoș 4 cor. 10 fil., T. Mátyás 6.2 fil., Chișlaca 3 cor., Gy. Joszif 40 fil., Din Saturân dela frați Crist 40 fil., sora ploare P. 20 fil., Hillmasari 10 fil., B. Constantin 10 fil., Gernia Ș. 8 fil., A. George 6 fil., Draï M. 10 fil., M. Iustin 15 fil., D. Iustin 10 fil., C. Antonie 10 fil., G. Antonie 10 fil., B. Ioan 6 fil., C. Ioan 10 fil., B. Filimon 6 fil. B. Filimon 10 fil., Morar C. 10 fil., L. Simeon 10 fil., B. Ioan 20 fil., C. Ioan 10 fil., B. Antonie 10 fil., B. Nicolae 10 fil., M. Constantin 8 fil., I. Nicolae 10 fil., Tamași Todor 8 fil., B. Tr ian 10 fil., L. Iancu 20 filerî.

La ștatuia lui Petőfi.

In semn de amintire, frați din Budapesta la 15 martie a eșit la ștatuia marelui poet Petőfi, in parcul dunărei. Deputație numeroasă a dus marea cunună de laur naintea ștatuiei. Pre pantlica cununii a fost scrisin limba majară :

» In amintirea lui Petőfi partidul social democrați reorganizat ». Cununa a depuso pre mormânt fratele Beller Antal, într'o vorbire a fratelui Teodor Popoviciu, care sa vorbit și in limba română, amintindusă despre acele zile dela 48., precând barbăutul Petőfi, tocmai ca marele Bărnuzzi a rupt in doauă lanțurile suferinței omeneshi și a preseii. Astăzi după 56 de ani, tocmai sub acelea lanțuri zace omenirea și presa, ca la 48. Ear aceia carî va rupe lanțurile acestea, va fi socialdemocrația.

TRIBUNA POPORULUI.

Pace fraților ! Cu acest cuvint : „Pace” să vă întăriți credința in partidul socialdemocrat, in dreptățile lui Cristos . . .

Față de autorități, să vă purtați in pace — sa nu deschideți cale, prin nesupuneri — jandarmilor să folosească asupra poporului sulita-baioneta și pușca. Dar pentru acela incuiați in inimile voastre, vecinic — vecinic, ideea desrobirei — Socialdemocrația și partida reorganizată.

Fraților ! carî pe mandat (utalvány) trimeteți bani, spre interesul dumnevoastă vă înștiințăm, cumcă in toate întâmplările, ori trimeteți epistoaală, ori ba. pe rețepisa mandatului sa scrieți bine și la înțeles, cumcă bani pentru ce iați trimes ? Numele și locuința nu uitați să o scrieți acolo cit mai la înțeles. Deacă aceasta o deleturați, atunci întârzierea dumnevoastă sa o adoptatați.

Piașul.

Carne de vită 1 cor. 20 fil. — 1 cor. 80 fil
 Carne de porc 1 » 12 » — 1 » 24 »
 Slanină proaspeta 1 » 20 » — 1 » 30 »

Galițe :

Puțu 1.60—2 cor. }
 Rață 1.40—1.60 » } kilograma
 Găscă 1.40—1.50 » }

Poame :

Mere 30—32 cor. }
 Pere 50—70 » } maja

Legume :

Crumpănă : 400—480 cor. o sută de măji.
 Ciapă cu 50 kilogram 13—15 cor.

Bucate :

Grâu 8.65—8.85 cor. }
 Secară 6.55 » } 50 kilograme
 Ovăs 5.90 » }
 Cucuruz 5.50—5.60 }

CRONICA.

Unagent înșălător. Gyöngyösi Dániel, agent de mașini, a înșelat pre Bogdan Pavel din Czegléd. Agentul a mers la Bogdan Pavel și la imbiat cu o mașina de calcat. Bogdan a procurat mașina și a subscris o cambie de 1280 de coroane. Agentul a vândut cambia, banî ia cheltuit, iar poliția acum îl urmărește.

Cine omoară din iubire. Din Lemberg vine stirea, cumcă, femeia profesorului Fridler sa îmbolnăvit. Suferind de heftică, (durere de pept). Sora muerei, când nu

a putut mai mult să se uite la chinurile femeiei, din revolver de trei ori a pușcat spre ia și a omorâto. Când a dețânuto, a spus, cumcă din iubire a omorâto, pentru că nu a voit, ca sora sa să mai sufere mult.

Notar public falsificator de cambii. Schmidt Gyula notar public in Lörcinez. după ce a falsificat 14 mi de coroane, a deslegato la fugă, dar in Hatvan iaș prins gulerul dela cămașă, dar și el a fost întrânsa. Vedeti fratilor ! In unul din numeri „Voința Poporului” am fost scrisă. » Feriți vă de doamne căci nu nunați domni fură ! — Dar acum e întors lucrul.

Atenți !

Listele ce să cer să se subscrie la notajul comunal, trebuie subscrise, pentru că să vadă guvernul câți oameni sunt lipsiți de drepturi și câți merită drepturile de votare pentru care luptăm. Subscriețiile.

Sinuciderea unui copil. Un copil de 12 ani, elev de classa șeasa, cu unmele Sonn Rezső in Arad sa sinucis. A sărit in Murăș și acolo sa aflat moartea. Ce este cauza sinuciderei. nu să știe. Dar destul de dureros, când azi și copii trebune să sufere greomântul acestei vieți și in moarte să își afe scăpare.

Maestru de scrimă vătămat in duel. Pre publicul clujului o mare bătură la ochi l tane acum, decând Sárffy Lajos atacase prin foaie, pe Dr. Nagy Béla redactor la foia „Nemzeti Sport” care in mai multe rânduri critica luptele din provincie. Sarfy cam așa sfășeșe articolul său, in contra d-lui Doctor Nagy : » Osă vedem cumcă și cu sabia ose faci așa, precum ai făcut cu limba ta nălăută (murdară). » Dr. Nagy pentru aceasta inzulă, a provocat la duel pre maestru de scrimă. Unde maestrul a fost bătut ; pan la os ia taiat mâna dreaptă.

Alegere universală, secretă, in Suedia. In parlamentul din Suedia, pretinul Eranting ablegat socialist și mai mulți pretini ai săi, a înaintat casei o propunere, ca dreptul de vot se l introducă pentru fiște care persoană, care a împlinit 21 de ani al vieții, toată țara să o înpartă in cercuri nouă de alegeri și in tot cercul numai un ablegat să se aleagă.

Intăia adunare socialistă in Egipt. Socializmul un numai in Europa de mijloc este răspândit, ci mai bine zis, peste întreaga lume. Landabila ideia deșteptării s'a u lășit peste întregul pământ casă mântuiscă poporul de lanțurile de mi de ani. In timpurile acestea mai din urmă, lucrători din Egipt s'a u pus la organizare și la 11 Ianuarie, fratele și pretinul Dino Rondoni naintea unui public foarte numeros, a lămurit mărețele ideii a socialismului in Eghipt. Raportarea mărețelor ideii, poporul cu cea mai mare in sufletire l'ea ascultat până in sfârșit ; ear pretinul Dino in mai multe rânduri a fost silit sa își întrepră vorbirea, de aplauzele ascultătorilor. Poporul de totul a fost însufletit, care și așa ardea de dorul de a fi liber. Ear acum credem căci sa așternut fundamentul in Eghipt, societății drepte din viitor. Oare este luptă, care cu mai mare fericire ne ar indestuli pre noi, decăt lupta pentru risipirea ordului putred de azi ?

Feciorul pi domnișoara contesă. In țera nemțească, or șul Bradenburg un fecior (cociș) și o domnișoară, Contesă sa afiat spinzurați in grajd. Sa iubit unul pre altul, fata era de 16 ani și era de-o frumșeță deosebită. Tot așa, frumșeță era și zestrele acelu cocis — care de o potrivă cu Contesa a căzut victima de : „Iubire liberă”. Ei deși sa iubit, dar a simțit căci unul altuia nu a putul să fie, deoarece ce, Tata si mama fetei, nu a voit de jinere să aibă un cocis. Pre nefericiți iubitori, acea aprire ia condus la fapțul de moarte.

Sfoară. Din Deva ne vine știrea cumcă, ceva Dr. Lazar Laslo inparte pământ, dă cine, banchete și cu beuturi voește să își pregătescă calea, ca candidat de ablagat încercul Dobrei, unde este ales Aurel Vlad. Tiți trezi luptătorilor, căci acelea einstiri, ce după voi sunt trasă, sunt numai sfoară — dar mânia el.

In Ujpest. Pre strada Löwy a fost atacat lucrătorul de fabrică, Döbrentey Sándor de un vagabond, care a cerut dela dânsul

foc. Când ia întis lucrătorul țigarea, vagabondul la acațat de grumazi și a voit se l zugrume, cerânduî bani ; și după ce la strepuns mai de multe ori, bietul lucrător a căzut la pământ, ear vagabondul ia luat portofelul, cu banî ce i avea — de tot patru coroane. Pre bietul lucrător la dus in spital, iar poliția a urmărit pe acel vagabond și la prins in persoana de Molnár Mihály fiacău de doă zeci și trei de ani și a mai stat in privință odată pentru faptă criminală.

Demonstrație contra tirăniei rusești. Pretini din Viena a puternică demonstrație a organizat contra rusiei, a salutat Japani, dorindule învingere căci doar va rupe tirănia rusească, sub care zace 143 milioane de oameni. — Puternică demonstrație a fost și in Praga, unde tineri mea dinpreună cu lucrători a strigat moarte asupra tirăniei rusești.

Moarte unui socialist Rus. In Lemberg, capitala Poloniei in zilele trecute a murit Svarce Bronislaw. Fiul unui polon, gonit din Rusia. Sa năcut in Pariz și a învățat ingineria. După aceea sa retras in țara tatălui, seu, unde aci organiza poporul spre liberare. Inșă guvernul rusiei la prins și la judecat la moarte. Dar ia grațiat și la u dus in robie. Treizeu de ani a robit in robia rusă, foarte mult timp a fost și in Siberia. Când sa eliberat a părăsit Rusia și sa așezat in capitala poloniei — Lemberg, unde iar a luat parte in lupta, pentru desrobirea omeniei. Dușman de moarte a fost robiei. Mult a suferit și totuși a ajuns vârsta de 62 de ani, până ce a murit. A luat luptat intru desrobirea omeniei a suferit, merită dar, ca lacrimi să vârsăm amintirii lui.

Oameni recunoștincioși cu miile scriu, din praes lor de folosință, cumcă **Elsa-Fluid de Feller** și la acelea morburî ajutoră, de carî nu sunt însemnate in catalogul de folosință. Dela medici să poate întreba, cumcă **Elsa-Fluidul** de Feller cum trebuie folosită. pentru că mulți din domni medici carî au probato o recomandă ctenților, lor 12 sticle ori 6 doble prețul lor este, scutită de faesă de expediție 5 coroane la singurul inventator, Feller V. J. farmacist in **STUBICA, Centrale 35. (Zágrábmegeye)**. Puține familii sunt in lume decare să nu țină permanent **Elsa-Fluid de Feller** la amână pentru că prin aceasta poate să se apere de grabnicele morburî, ce iar întâmpina : Unde dar nu este la amână **Elsa-Fluid de Feller**, acolo intru interesul lor nu mijloceasă acest ser deosebit de casă să și l comande.

Stemple pentru respuns.

Pre toți acei frați și pretini, carî ne scriu și voesc respuns, să alături șteampă pentru răspuns, căci partida e seracă și nu poate da pe ștemple.

Numai ace'ora respundem carî alătură șteampă pentru respuns.

A D U N A R I.

In T. Sst. Miclăus a fost duminecă. Adunarea sa sfârșit in cel mai bun ord, poporul a remas însufletit, de măreța ideia o socialdemocrației. Și cu toți a jurat căci numai socialistii internaționali reman până la moarte nu să vor lua după niște gheșeftari. Președinte a fost ales Ioan P. notar M. Aron.

In Rațcheve, deasemenea a fost o adunare, unde poporul ca piatra a remas ne stremutători.

In Dorojma. Ne descrisă adunare a fost. Poporul internaționalismului a remas ca stânce in mare, neperitoare iar după un geșefatri a început a fluera. Almintrelea stima fraților de acolo, sa sfârșit in liniște.

Adunarea din Macea. Frații nostri din Macea au ținut o adunare a organului din Macea, unde a vorbit poporului adunat frații nostri C. Vasilie, M. Torma și R. Sima. Președintele C. Vasilie a spus poporului, că rugarea subscrisă de frații nostri dată fibraului din Arad a avut urmare, că s'a ținut cercelarea și s'a u aflat banii de vinat și socolile in bună rânduială. Notarul comunal Szikszay Lajos sa purtat foarte bine cu frații nostri și a făgăduit că reclamații și rugări va face fraților nostri in cinste. Totodată a făgăduit, că va câștiga pe seama fraților 70 de numero de case. Așa dar socialdemocrația a învinge.

Sigili (Peciet.)

Organele în orice împrejurare au lipsă de un sigil, cu care să legalizeze (intărească) epistoalele, ce ne trimit noue. Fiecare organ așadar are lipsă dară, să-și cumpere un peciet. Din bunăvoință față de frații noștri secretariatul partidei trimite astfel de pecieturi mici pentru 5 coroane iar pecieturi mari pentru 6 coroane Bani să se frimeată înainte.

POSTA POPORULUI.

Stef. N.-Mărăuș. Ajutorul parti ei lam primit. Pentru care comitetul vă mulțumește.

U. Ioan. Curtacheri. Listele acelea care sunt trimasă de fișpan, trebuie subscrise. Ear ceea ce a zis notarul căci denule subscrieți vă pedepșește cu 60 coroane. Spunei că minte. Fie! rușine.

Următoarele cărți se află spre vânzare.

	Cor. Fil.
I. în Mațu cântece socialiste	—,20
Ce vor socialistii Români	—,25
Primejdia națională	—,10
Ce este și ce vrea socialismul	—,10

Chatechizmul femeii muncitoare	—,20
Cărți de cetire	—,20
Tactica socialdemocrației	—,50
Statul viitor	—,25
Pușcărișul	—,10
Starea Țărâtimei cu tabloul lui Mille	
prețul	—,40
Manifestul Comunist prețul	—,50

Respândiți ideea! Cumpărați cărțile luminătoare! Bani să se frimeată înainte sau pe mandat postal, sau în stemple. Adresa Szabad Szó VII., István-ut 67.

Tipografia Ștefan Nagel
Budapesta, VII., Vörösmarty-utca 17.

PUBLICATIUNI**Ce vorbește mortul.**

Istoriuară adevărată din viață, vorbită de Lindhof Josif Beocsin. Reproducerea oprită.

„No, acum vorbește!”

„Astăzi zeu nu scapă de noi!”

„Zeu, spune ne o nouă, ce ție ția vorbit mortul!”

Cu aceste întrebări lau atacat pre un biet bătrân aceia companie, care a șezut în birtul »Csilag« la masă dumirecă seara.

Betrinul, care era din satul vecin, în sfârșit sau predat și siau început zicerea. Suspînând la trecut lacrimile. Sa cugetat la sermana Maria, care este de opt zile mutată sub pământ. Maria, care a stimat pre batrân ca pre al doilea părinte, nainte de moarte ia spus lui o istorie, spunându-i să o spună orî și cuî din sat.

Alui Fekete Maria a fost foarte seracî. Bărbatul seu patru ani este decând a mers în America și de atunci nici o veste nu ia venit.

Maria cu spăatul șia petrecut viața. Purtând lucru greu. Dar afară de asta foarte mult a suferit. În durere de cap, inimă și fără sfârșit a lovia ametei. Dar nu numai dânsa a fost bolnavă, mâna lui Dumnezeu

Maria a căzut în jenunchi năstea faurului, întră lacrimi ia serutat mânil și plângând ia gemat mulțumire grăbindusă acasă la fetiță . . .

sa lăsat și peste mică fetiță, care a fost scrufuloasă și cu rana deschisă așa a fost de nefericită, de în vârsta ei de 9 ani nu a putut umbla. Sermana a avut, rănî pre picioare. ochi în tot deauna ia fost închiși, iar capul ia fost plin de bube spurcate.

Maria a folosit atât pentru dânsa, cât și pentru fetiță balzamă și fluidă, despre care aflase în foî și calend-re.

Maria azi a lucrat în curtea domniei, tocmai spăla la troacă, când trecu pe acoale faurul și a înburdat troaca cu hainele, hainele toate sa murdărit, ear Maria și așa nu la putut suferi pre acel faur și acum a devenit de totului înfuriată. Pre faur nu la putut suferi pentru acea, căci vindeca cu ceva ser de minune și nu a voit săi creadă.

Inșelătorul lumei! De sigur iar a fugit la ceva bolnav, care nebunește lumea cu serul de minune. Ear Maria înfuriată a încuiat poarta ca nu cumva să se reantorească iar când sa reântors, Maria cu bucurie sa uitat cătră poarta încuiată, căci nu poate să se reantorească pre acolo.

Lasămă să trec, soro! Pentrucă omul, nu știe când ară lipsă de vecin!

Să înțelege, doară tocmai dumnetă ai

săm fii spre ajutor! Doară fluidul d-tale are să'm vindece morbul? Cunosc acestea nebunii, am recomandat și eu destule, dar nu a fost bună de nimic.

Fătul meu, pentru aceia nu trebuie săi bați joc de fluidul meu. Dumnezeu știe ce corcofeli ai cumpărat! Nu lua în nume de reu pentru că mai nainte țiam făcut pagubă, dar treaba mia fost grabnică.

Eu așa cred, cumcă și mai încet ai putut merge, a grăit Maria mișcătoare.

Mulțumește domnului, căci nu mai rețânut căci ai vut fi moartea unui capilaș, care era să moară.

Pentru d-zeu ce sa întâmplat? a întreat Maria.

»Din colo lângă biserică o sermană fetiță a umblat cu refericire . . .»

„Din colo? Căci și eu locuesc acolo. Lângă biserică? Oh, doară nu o fi foastă mica mea Terca? Oh, doamne! . . .»

Copii să jucau lângă o groapă cu var, și o copilă a căzut în varul ferbinte de cu totul sa ars.

„Oh D-zeul meu! A murit sermana?” căci acolo unde astânge varul la mine în curte. A fost Terca mea. Pentru D-zeu ce sa întâmplat? . . .

Oamenii nu a știut cum se ajute copilei, numai ca norocul femeia crăsneului era să moară și a vindecato **Elsa-Fluid de Feller**, pre care eu iam d-to, prin urmare au trimes după. Elsa-Fluid și cu acea a trebuit să mă grăbesc. Deacă cu câteva minute, întârziî cu Elsa-Fluid acum fetița țiar fi moartă. Cred cumcă în scurt timp are să se vindece, iar tu ai să te convingi despre balzamal și Fluida ce ai blestemat căci e bună.

Elsa-Fluidul de **Feller** ce aremas acolo puneo bine. Dar mai bine este deacă ai procura, pre care e trimete cât mai urgent. și să capătă la farmacistul **Feller Stubica Centrale 35.** (Zágráb-megye.)

Maria a căzut în genunchi și a mulțemit faurului și întră lacrimi ia sărutat mâna.

În cincî zile sa vindecato ranele fetiței, după 4 septemâni iș perit bubile spurcate și reuma. Maria când a mai recomandat doauă tuțete de la farmacistul **Feller V. J. Stubica, Centrale 35.** (Zágráb-megye) pentru 8 cor 60 fil., ia trecut și dure ea de ochi. După aceia și Maria a folosit Elsa Fluidul, pentru durere de inimă, care ia folosit și durerii de cap.

Această Maria a fost care a spus tuturor suferinzi cumcă acest ser numai dela **Feller V. J. Stubica, Centrale nor. 35.** (Zágráb-megye) pentru că numai acolo capetă veritabila Elsa-Fluid și spelele postale singur poticareșu le plătește. Toți din comună a recomandat **Elsa-Fluid** de Feller, care vindecă reuma, soldină, junghî, dureri de spate și altele.

Moșneagul în lungă vorbirei sa uscat garteju și sa pus de a pus în o lingură câteva picuri și lea beut, iar oamenilor lea grăit, vedeți aceasta este serul renunit în lume Elsa-Fluid de Feller și de când sufer de grumazi tot deauna o port cu mine!

Acel care procură Elsa-Fluidul în va fi recunoscător, iar să vă feriți de imitațiuni, veritabila se poate capătă numai la Feller V. Jenő farmacist, Stubica, Centrale nor 35. (Zágráb-megye.)

Veritabila Elsa-Fluid de Feller

(Esența bine mirositoare, alui Feller, este cu marca „Elsa”) pre toată sticla și catalogul de informare trebuie să fie aparat cu semnul (marca) „Elsa” și subscrierea lui Feller după cum arătăm în desemnul aici alăturat. Pentru că Elsa-Fluid de Feller se bucură de un așa mare avantaj, de toți o caută, și mulți acum o imitează, ba chiar și numele (cum d. e. Luiza-Fluid Gold Else Fluid și altele.) Să grigim dar ca să nu primim alt Fluid, decât pre care este subscrierea lui «Feller.» La espoziteele din Paris, Roma, Berlin, London, și niza a căpătat premiū inventatorului.

Prețul este prin ramburs orî trimiterea banilor nainte:

12 sticle	sau	6 doble	5.— Cor.
24 „	„	12 „	8.60 „
36 „	„	18 „	12.40 „
48 „	„	24 „	16.— „
60 „	„	30 „	20.— „

Din preună cu catalog de folosință, și espediarea gratis numai 12 sticle să trimat mai puțin.

Gratis capătă fiește care abonent după fiește care procurare o sticlă de Elsa-Fluid.

Pilulele-Elsa-Rebarbare de Feller.

Nevătămătoare. Serul cel mai bun, vindecă grabnic și sigur neatârând dureri, ajută la rajnire, părți 1 cooană (deacă-să procură cu (Elsa-Fluid) Fără Fluid 4 părți cu espedarea costa 5 coroane.

D-lui **FELLER V. J.** farmacist **STUBICA, Centrale nor 35.** (Zágráb-megye.)

Serul d-tale **Elsa-Fluid de Feller** are o putere vindecătoare, foarte eminentă, lăudabila medicină o recomand orî căruî. H.-M.-Vásárhely Szél-u. 3. Labádi Sándor.

D-lui **FELLER V. J.** farmacist. **STUBICA, Centrale nor. 35.** (Zágráb-megye.)

Vă rog se'm trimeți din eminentul ser, Elsa-Fluid 30 sticle doble, pentru că după o folosință de 2 ani mia folosit. Vă rog să mile trimeteți ramburs.

Deo ebită stimă
Ded. Dr. Kittel Ferencz m. p. Prága.

Cine dorește veritabil **Elsa-Fluid** de **Feller**, orî **Elsa-Pilulele** de **Feller** numai pe singura aceasta adresă să procure:

FELLER V. JENŐ

farmacist și furnișor a curții imperiale și reg. de Bourbon Filip.

STUBICA, Centrale nor 35.
(Zágráb-megye.)

În Budapesta marele magazin: **Török József** farmacist Király-utca 12. și **Andrási** ut 26. **EGGER** la «Nádor» farmacist Váci-körut 17.